

The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexico \$2.00 per year.
Subscription to Foreign countries \$3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Address all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Sanvaitinis laikraštis
'LIETUVA'
Išleina kas Pėtynia, Chicago, Ill.
Prenumerata Soviet. Valstijose, Kanadoje ir Meksikoje ant metų \$2.00.
Kitose Valstijose „ „ „ \$3.00.
Prenumerata turi būti iš viršaus apmokama.
Apparatinių prekių gaunamos per laisvą.
„Lietuva“ spausdina viešasis Knygas, Konstitucijas ir visokių kitus druskus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuo geriausiai.
Visuose reikaluose adresuokitės taip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Tali Amerikos milicijos viršininkai bando elgtis liuosybės krašte blaiviau negu Maskolijoje. Antai Colorado, paaukta į Cripple Creek milicija elgiasi ten blaiviau, negu Maskolijoje. Kankai: areštuoją visus, kas išdrįsta nors žodį ištarti prieš neteisę milicijos pasielgimą. Išseinančios netoli Cripple Creek Victor miestelyje laikraštis (išseinantį Cripple Creek ne drįsta nė lupą atverti) nupeikė milicijos pasielgimą. Užtai milicijos vadovas, jenerolas Chase, atsistatė į miestelį miliciją, kuri suareštavo visą redakciją ir spausdintuvus darbininkus be jokio pamato. Tolesej vėdimą laikraščio paėmė moterys suareštuotų ir dar smarkiau išrodo laisvą tiesę iš pusės milicijos. Moterų Amerikos politikieriai ne drįsta dar užkabinti. Jeigu milicija gali myniti konstituciją, tai užtai atsakymas puola ant šeto gubernatoriaus, kuris ne nori, ar ne drįsta, parodyti mažai išmanančiam milicijos jenerolui rubėžius jo valdžios. Jeigu tauta ne apsižiūrės, politikieriai, su kapitalistais susidėję, pavers Ameriką į anturą Maskoliją, kur apie liuosybę negalės būti nė kalbos.

Pavojų pamatė pirmiausiai darbininkų organizacijos. Jos susaukė mityngus ir užgėrė negalinti, ar nenorinti suvaldyti lauzantį krašto tiesas milicijos jenerolą Chase, gubernatorių atiduoti po sudu. Stoti apgynime laisvės pavietės viseto gyventojus. Be abejonės, išemus kapitalistų, kurių visur yra nedaug, gyventojų dauguma pritar darbininkams, reikalaujantiems suvaldymo gubernatoriaus ir jo pašauktos milicijos. Čia klausymas tik, ar gubernatorių paklausys tautos balso. Jeigu tauta į laiką neapsižiūrės, ji taps atiduota ant savvalios menkos dros milicijos jenerolų, o tie išdrįs tokias jau saulygas Suvienytose Valstijose, kokios yra išpausiose respublikose Vidurinės ir Pietinės Amerikos. Jeigu syki įgaus per daug didelę valdžią milicijos vadovai, paskui sunkiau bus juos suvaldyti. Tautos pareiga yra pasipirupinti, kad menkos dros politikieriai ne įgautų per daug didelės valios, nes paskui sunkiau bus juos suvaldyti, o jų savvalia daug bledies visam kraštui gali atgauti.

Tasnyč Suvienytų Valstijų su Kolumbija, reikalauose pripažinimo visokių tiesų Suvienytoms Valstijoms apibūsiui Panamos kanalo, dar nepasibaigė. Iš syki Suvienytų Valstijų užrubežinių dalykų ministeris pranešė Kolumbijos randui, jog ne priims nė jokių permainų ir visi reikalavimai gali but arba atnesti arba priimti į paskirtą laiką. Kolumbijos senatas atmetė reikalavimą, bet Suvienytos Valstijos varė toliau agitaciją, nesigailėjo nė pinigų, pasiūkėdamas, kad kongreso pasiūtiniai pakels klausymą iš naujo ir ant galų galo reikalavimai bus priimti. Ir kongresas vienog ne pabugo ir klausymo reikalavimų kongresų visai ne perkartinėjo. Paskirtas laikas perbėgo, o Amerika ne gavo to, ko reikalavo. Kolumbija gaudinimų nenusigando. Washingtono politikieriai, pamatę, kad

gaidinimais ir šiurkštumu nieko nepelnys, paliovė gaudinę ir laukia, ar Kolumbija ne padės jiems išlipti iš dumbylo, į kurį per šiurkštumą įklimpo. Dabar gal Washingtono politikieriai priimtų ir permainas Suvienytų Valstijų reikalavimuose, jeigu kokias užsimanytų padaryti Kolumbijos randas, bet jis nesiskubina nė su darymu permairų, ignoruoją visai Amerikos reikalavimus, ką geriausiai parodė, kad į Suvienytų Valstijų paskirtą laiką visi klausymo jų reikalavimo neperkartinėjo. Dabar prezidentas Roosevelt nori paskirti naują laiką ant galutino atsakymo. Ar naujas atsakymas bus prilaikesniu Suvienytoms Valstijoms, pirm laiko ne galima įspėti. Savo viltis Washingtono politikieriai remia dabar ant to, kad prezidentavimas dabartinio Kolumbijos prezidento Marroquin baigiasi. Per naujus rinkimus, kaip mena, bus išrinktas jenerolas Reyes, priklaikesniu amerikonaus. Jo priankumas vienog ne daug gali gelbėti, kadangi jis negali daryti galutinų sutarimų, juos turi užtvirtinti kongresas ir senatas. Jeigu jie atmes Suvienytų Valstijų reikalavimus ir jenerolas Reyes negalės priimti, kadangi sutarimai su svetima kraštais padaryti, be pritarimo tautos reprezentantų, ne turi vertės.

Laikraščiai pažarsino, jog popiežius Pius X pertraukė tarybas su Filipinų gubernatorių reikaluose pardavimo Amerikos randui klostorių žemės ant Filipinų salų. Rodo tarnaujanti Amerikos randui laikraščiai apšaukia tą paskalą už neteisę, bet jame be abejonės yra dalis teisybės: jeigu tarybos galutinai ir neiširo, tai jos visgi užkliuvo ir besitarė. Tiesos negali susitaikyti.

Rytinė Azija.

Nesutikimai tarp Maskolijos ir Japonijos traukia toliau, nesutinkančios tautos nesuranda kelių ant susitaikymo, nors tie nesutikimai ypač Maskolijai ne parankūs, jie jai ne duoda pasinanodoti iš dabartinį maistų ant Balkanų pusalių; todėl ji geidžia, kad maistūs dabar Turkija suvaldytų, kadangi iš jų kiti galėtų daugiau naudoti ištraukti negu Maskolija. Nors Japonija jaučiasi esanti silpnėse už Maskoliją, bet ateitį, jeigu dabar neapstabdys besipilantį Maskolijos Azijoje, ji bus dar tvirtesnė ir Japonija jau negalės pasipriešinti, turės klausyti Maskolijos priskamų. Tą numano Japonijos praklėsinai vyrai ir jie ne bandymų pasipriešinti nenori pasiduoti. Todėl dabar japoniečiai smarkiausiai reikalauja, kad maskoliai išpildytų savo duotus pažadėjimus ir su visu pasitrauktų, be jokių pasargų, iš Mandžurijos. Maskolija gi ne tik nesiskubina tą padaryti, bet nuo Chinų reikalauja visokių koncesijų, ypač kad visos siaurinių Chinų mitynių būtų atiduotos prižiūrai maskolijai. Prieš tokį reikalavimą protestuoja Japonija ir dėl to protesto prišinasi maskolijai reikalavimus ir Chinų randas. Maskoliai iki šiol ne labai paše ant Japonijos protestų; dabar vienog pradėjo skubiai drutinti savo kariškas pajėgas, o apie pasitraukimą iš Mandžurijos paliovė kalbėjęs Porte Arthuro 10000 chinie-

čių darbuojasi ant statymo kazarmių, patalpiniui kareivių, kurių čia atsigs daugiau. Iš viso rytinė Azijoje Maskolija turi jau sustraukus 310 tukstančių kareivių, o kol Europoj ramu, didžioju Siberijos geležinkelio gali atgabenti daugiau kareivių, jeigu tas pasirodytų reikalingu. Japonija, matydama, kad Maskolija ją vien vilioja pažadėjimais, kurių nesirengia išpildyti, ant privertimo maskolijų pildyti savo žodį, užsimanė pabandyti maskolijų būdą. Ji sutraukė kareivius į pakrantes, o du regimentu pėkštinkų, su atsakančiais skaitliumi kanoolių ir raiteilių, išsodino Korejoje, iš kur be abejonės ne pasitrauks geru tol, kol maskoliai neišsinešdys iš Mandžurijos. Rodo japoniečiai tvirtina, kad tą padarė, norėdami atlikti kariumenės maneversus, bet visi numano, kad tas yra tik išsikabėjimu, kadangi nė jokios viešpatystės kariumenės ne atlieka maneversus svetimuose kraštuose. Jeigu dabar maskoliai panorės japoniečius išvyti, galės tą tik per karą padaryti; geru gi japoniečiai pasitrauks iš Korejos vien tąsyk, kada maskoliai pasitrauks iš Mandžurijos.

Prancūzija nuo Chinų randa pareikalavo daleidimo siųsti prancūziskus kareivius į pietinius Chinų parubežius, neva ant gynyimo prancūzams prigulinėti Anamo nuo chiniečių pasikeltelių. Chinų randas atsaisakė duoti reikalavimą daleidimo. Prancūzija vienog, su Maskolijos pritarimu, gali savo mierį išpildyti ir be pritarimo Chinų ir syki užėmusi kokią pietinių Chinų dalį, ant visados ją pasilaikytų.

Balkanų pussalis.

Ant Balkanų pussalio traukia toliau kraujo praliejimai ir žmonių skerdynės, deginimai kaimų ir miestų, plėšimai, naikinimai žmonių turty.

Tukstančiai šeimynų, moterų su mažais vaikais, besigelbinčių nuo turkų, pasilepę į kalnus, kur miršta nuo šalčio ir bado. Na, ir tokiems nežmoniškiems turkų darbams pritaria ta pati Maskolija, kuri garsina savę užpiginę slaviskų tautų ir jeigu matė, kad gali naudą ištraukti, ne kartą net su pagelba papirkimu maistūs prieš Turkijos sukėlė ir paskui, neva gelbėdama maistininkus nuo turkų, griebė vieną po kitam Turkijos smotą. Dabar ta pati Maskolija daro visai atbulai ir jai, tyledamos, pritaria civilizizuotos Europos tautos. Priežastis tokio persikeitimo maskoliskų valdininkų nuomonų yra ta, kad dabar Maskolija turi ne užbaigtus nesutikimus su Japonija Azijoje, iš kurių gali užgimti karė, tai ant gynyimo savo mierių, ant griebimo Turkijai prigulinėti kraštų, nėra pakaktinai pajėgu. Todėl tai maloningas caras pritaria Turkijai, geidžia, kad ji galėtų maistūs suvaldyti. Mat maskoliai mano, kad Turkija jiems ne pabėgs; Maskolija gali laukti geresnės negu dabar progos ant pagriebimo geriansio Turkijos smoto, dabar proga neatsakanti. Savo mierį Azijoje išsidėdėti Maskolija negali, nes per išsidėdėjimą nuzudytų dalį savo įtekmes, Azijos tautos pasitraukimą maskolijai palaikytų už jų silpnumą ir paliautų Maskolijos bijoję ir klause.

Priežodis vienog sako: žmogus šauja, o Dievas kulkas nešioja. Teip yra ir su Turkija. Kol Turkija, kad ir kuo blaiviausiu būdu, stengiasi suvaldyti savo pasikeltusius pavaldinius, kol juos skerdžia kaimų laukinius žvėris, Europos viešpatystės vien žiūri į tas skerdynes, bet jeigu į karę būtų įtraukta kokia nors iš Balkanų pussalio viešpatystė, nors būtų tai mažutėlė Montenegro kunigaikštystė, būtų kas kitas — į karę įsipainiotų tuojau ir kitos Balkanų pussalio nepri gulmingos viešpatystės, karė su joms sugriautų Turkiją. Tasyk atsirastų proga Europos tautos griebti geidžiamus kaimynus, ant tokia kova neugrims, sunku įspėti; kares tankiai gimdo mirties priežastys. Jau dabar būtų gal užgimusi karė Turkijos su Bulgarija, jeigu jos ne stabdytų Europos didesės viešpatystės. Kartais vienog ant stabdymai pašalinų negali nuo karės sulaikyti nesikeičiančius kaimynus, garsią karės uždegą menkos priežastys. Štai dabar į Sofiją, Bulgarijos sostą, atėjo žinia, buk netoli Domir Kopia, turkiskie kareiviai, vydami pasitelkėlius, perėjo Bulgarijos rubežius. Užginė smarkus mušis tarp turkų ir sutrauktų ant rubežius bulgariskų kareivių. Mušyje iš abiejų pusių daug kareivių krito. Bulgarijos randas, maty, nenorėdamas banginti gyventojų, garsina, jog apie tokį peržengimą rubežius nieko nežino, bet kad mušis aprašytas su visokiomis smulkmenomis, tai reikia manyti, kad paskalas yra ant teisybės paramas. Jeigu taip, tai būtų jau pradžia karės tarp Bulgarijos ir Turkijos; jeigu ji po tam atsitikimui ir ne tuojau užgimty, bet nuo jos sulaikyti bus jau sunku ir susidėjusioms Europos viešpatystėms.

Austrija.

Maskoliskas caras jau apšleido Austriją ir iškeliavo į savo pačios gimtinį kraštą, į Darmstadtą. Austrijoj carę reikėjo labai sargiai daboti, kad už jo nuopelnus neužmektų pagal darbų vertę laisvės draugai. Kelias, kuriuom važiuoja caras, buvo kareiviai nusistatę, o zamkų, kur apsisistojo caras, darbo ne tik kareiviai, bet ir dangybė paklaupytų policistų. Maskolijos ir Austrijos užrubežinių dalykų ministeriai vedė tarybas ir matyt pasiekė susitaikyti, kadangi Austrija ir Maskolija tuojau atsiliepė į Turkijos randą su vienap skambantioms notoms, kuriose reikalauja suvaldymo maistų, įvedimo reformų, atstatymo laike karės išnaikintų namų ir bažnyčių. Reikalavimai teisybė, gražus, bet reformas galima bus įvesti tik po suvaldymo maistų, be suvaldymo jų ne galima bus atstatyti nė išdegintų kaimų, nė bažnyčių.

Šiaurinė Afrika.

Londono laikraštis „Times“ paduoda, buk Morokko sultanas užmokėjo 50000 dol. vienai Amerikos kompanijai, kuri užsiima parengimu ant visosvietinės parodos St. Loise morokkoniskos dalies. Londono laikraščiai, be skir-

tumo, peikia tokį sultano pasielgimą, kadangi sultaniui reikia užmokėti pirmiausiai skolą europieškiems kreditoriams, o paskui galima bus kalbėti apie rengimą parodos. Tuom tarpu sultanas atsaisakė užmokėti nuotrotas, kokias dėl maistų europiečiai turėjo Morokko viešpatystėje. Europos viešpatystės pavedė Prancūzijai, kaip artimiausiam Morokko kaimynui, išristi užgimusius nesutikimus tarp Morokko ir kitų Europos tautų. Tas mandatas, kojį civilizuotos tautos suteikė Prancūzijai, ne reiskia dar Prancūzijos protektorato ant Marokko, bet suprantama, kad per tai Prancūzija turės didžiausią įtakę ant rando to krašto ir tas be abejonės ateitį prives iki protektorato ir Prancūzija teip valdys Morokko, kaip dabar Anglija valdo Egiptą.

Iš Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Vilniaus apskrįčio sudas perkartinėjo provą ukininko Smugio, kuris, apsinakojęs pas gyvenantį netoli Nemenino žydą, išeidamas, norėjo žydą su kirviu užmušti, bet tik jį sužeidė, kadangi keliaujanti keliu užpuolimą nugazdino. Sudas rado Smuigį kaltu ir nusprendė jį ant atėmimo tiesų ir ant keturių metų prie sunkių darbų Sachalino kastyne.

Vilniaus apskrįčio bepročių namuose, neseniai atidarytuose Vileikių, yra 1000 vietų bepročiams, bet iš to skaitliaus, 700 vietų priguli randui, kuris į gydinių siūnia ant iširimo protosusidėjęlius, talpina urėdinkams; privatistinės ligoninės yra gydinių viet 300 vietų, taigi tik po 150 vyrams ir tiek jau moterims.

Pagal naują rando padavą, paimtus į kariumenę jaunus vyriskius turi prisikinti nuo dabar ne kareiviskose prieziurose, bet atsekančiose bažnyčiose, tik dabojimi prie prisiegos bus į bažnyčių deleguotas vienas iš sanarių kareiviskos komisijos.

Siaurinė Elevatorių kompanija nori rengti elevatorius ir Lietuvoje prie geležinkelio, suplymū ant pardavimo paskirtų grūdų. Ant suplytų grūdų kompanija davins suplysiems ant mažų palukų paskolas, tokiu būdu žemdarbiai galės palaukti, kada grūdų prekės pasikeis, nereikalaus skubinties su pardavimu tasyk, kada prekės mažos.

Vilniaus kalmėjimo užveidą parengė savo locn elektriską staciją žiburiams; iš miesto stacijos nenori naudotiesi. Tai da geriau. Miestas galės išpildyti reikalavimus privatistų ypatų.

Iš Vilniaus gub.

Pirmoje pusėj rugpiučio Vilniaus gubernijoj buvo iš viso 19 galsių, kurie užgimė: nuo perkuno 2, nuo neatsar-

gumo 2, nuo negalai įtaisytų kaminių 3, nuo padegimo 2 ir nuo nežinomų priežasčių 10. Visuose tuose atsitikimuose ugnelė pridirbo bledies ant 16200 rublių.

Netikėtų mirčių per tą laiką buvo 18. Patzudyčių 3. Negyvėlių rado 3. Vagystų papildyta 9. Pavogė daigtų už 185 rubl., gatavų pinigų 301 rubl. 50 kap. Arklių pavogė: Vileikos pav. 3, Dismos 4, Lydos 12, iš viso 19 arklių. Lydos pavietij, iš pavogtų arklių, 2 likosi surasti.

Iš Lydos, Vilniaus gub.

Kaime Kolesnikuose, netoli Lydos, septynių metų piemenaitis netoli kaimo ganė avis pagirij. Ant syk iš girdios išsoko vilkas, pagriebė vaiką už drabužių ir nunešė į giria. Jieskoti prapulusio piemens išsirengė ukininkai dviejų kaimų. Jie užtik vilko lizdą, o jame prapulusį sveiką piemenaitį, besigimanį su rankomis nuo glamonėjimo vilkyčių. Vilkyčio užmušė, o neugautą piemenaitį paėmė ant vežimo. Viskas nuo persigandimo vienog ant rytojaus pasimirė.

Iš Subatnikų, Ašmenų pav., Vilniaus gub.

Miestelij Subatnikuose, ant kapinių stato naują bažnyčią, o prie jos yra vieta sudėjimui numirėlių. Neseniai atgabeno čia numirėlių ir ant nakties padėjo į numirėlių sudėjimo raimą. Naktį užuodė numirėlių vilkas, prisigriebė į vidų prie grabė ir su visu nuėdė rankas ir kojas numirėlio.

Iš Lietuviško Minsko.

Ant nepaprasto susirinkimo čianykštė miesto rōda perkartinėjo užnamymą rados sanario Jacerskio, kad atsiepti prie valdžių su pratyšymu, parengti Minske universitetą. Jeigu apšvietimo ministerija sutiks, tai miestas nuo sąvę ant parengimo tokios moksliškos įtaisos paskirs 500000 rublių, nors ant to reiks jam skolų užtraukti. Minskas, net Vilebskas rūpinasi, kad išderėti nuo valdžių universitetą, o Lietuvos sostą Vilnius tyli ir miega, laukia, kol kiti jam už akių užbėgs.

Ant pirmo susirinkimo gubernijalsko žemiško komiteto likosi užnamyta kiekviename pavietiniame mieste Minsko gubernijos parengti ligonbutį.

6 d. rugšėjo su vakarinu trauku atkako ant stacijos Minsko jauna moterškė su trimis vaikais ir atsiedus salej II klasios, pradėjo garsiai verkti. Pasirodė, kad moteriskė važiuoja į Maskvą, bet keliuonė, kada ji vagone užsnuo, iš kiseniaus pagillai ištraukė mašnelę su visais pinigais ir keliuonės bilietais. Negalėdama be bilieto toliau keliauti, ji Minske turėjo išlipti, bet čia ji ne turi nė jokių pajistamų. Ji neturėjo nė už ką vaikams nupirkti duonos. Esanti ant stacijos sudėjo jai porą kapekų, bet toli neutekė ant keliuonės toliau, kad traukis nubėgo toliau, moteriskė išėjo ant keliuonės platformos ir pamaušusi ateinančią mašiną, atsigulė ant šėnų, kad ją pervaziuotų. Pamatė vienog tą stacijos žandaras ir į laiką spėjo ją nuo šėnų nutraukti. Nuvėdė ją atgal pas vaikus į salę. Po valandai ji vėl išėjo iš salės ant kiemo, permetė per tvorą virvę ir bandė pasi-

karti, bet jos darbą patėmyjo stacijos sargas ir nedarė miečio išpildyti. Rytmetij ant stacijos atėjo daugiau keliuončių; tarp jų atsirado daugiau turinčių jausleenes širdis; jie sudėjo reikalingusnelaimingai moteriskė pinigus ant keliuonės ir ji su savo vaikais galėjo iškelti ant Maskvą.

Iš Belostoko (Baltstogės), Grodno gub.

Ant padavą jimo čianykštė policijos viršininko surinko čia visus elgetančius. Visus čianykščius už elgetavimą atidavė po sudu, o svetimus etapai išsiuntė į gimtinį kraštą. Kagi elgetos darys, jeigu negali ant maisto uždirbti, o prieglaudos namų nėra?

Iš Dinaburgo, Vitebsko gub.

Zemdarbystės paroda ir zemdarbių konferencijos Dinaburge traukiasi savo keliu. Kaip ant kitų parodų, taip ir čia, parodos rengėjai nesirūpino apie patraukimą ant parodos ukininkų, paroda parangta, galima sakyti, dvarponiams ir turtingiems pramonininkams ir prekežams zemdarbiskoms masinoms, teip išdirbtoms Lietuvos ir Latvijos dirbtuvėse, kaip ir užrubežiuose. Iš vietinių dirbtuvių daugiausiai atgabeno Rygos fabrikantai, o iš svetimų daugiausiai yra amerikoniški; bet masinos brangios, ukininkų ne įperkamos. Sunku patėmyti ant parodos ukininkų darbo vaisius ir gyvulius, viskas, kas atgabenta, atgabenta turtingų dvarponių. Matyt ponai apie ukininkus nesirūpina, jeigu rengia parodas vien sau.

Iš visokių susiavimų.

ant apkalbėjimo visokių Lietuvos reikalų, be abejonės svarbiausias buvo susirinkimas ant apkalbėjimo reikalo žemesnių zemdarbystės mokyklų ir parengimo kur nors Lietuvoje universiteto. Pripažinta už reikalingą: reęgti skaitinčius prie mokyklų, organizuoti prelekoijas ir čielius kursus zemdarbystės mokytojų mokyklų; įvesti mokinimą zemdarbystės mokytojų seminarijose; parengti ukininkams bandymų laukus; parengti kiekviename pavietij žemesnė zemdarbystės mokyklą ir ant galo nutarta prašyti augstesnių valdžių parengti kur nors Lietuvoje universitetą ir prie jo zemdarbystės fakultetą.

Iš Šiaulių, Kauno gub.

3 d. rugšėjo į čianykštį pakajaus sudą likosi pašaukta net 300 ukininkų Padubisos valsčiaus, apskųstų už nepataisymą kelių. Sudžia beveik visus rado kaltais ir uždėjo bausmę po 1 rublį. Tuom tarpu tarp nubaustų yra lygiai turinti pusę desiatinos žemės, kaip ir turinti po 60 desiatinių, o bausmė visiems vienokia.

Iš Rygos

Rygos dalis ciecoriskos sodauninkystės draugystės nuo 1 d. iki 6 d. spalij parengia mieste visos Latvijos sodauninkystės parodą, o nuo 2 iki 7 d. spalij atsibus čia susiavizavimas Latvijos sodauninkų.

Degtinės leidinys Lietuvos.

Visoj Europinėje Maskolijoj yra 2294 degtinės varinyčios, kuriose padirba iš viso 64422877 viedrų spirito 40°

tvirtumo, verlės apie 640 milijonų rublij. Iš visų Lietuvos gubernijų Vilniaus gubernijoj yra daugiausiai degtinės varinyčių, nors kitokių dirbtuvių joje mažiau negu kitose Lietuvos gubernijose. Vilniaus gubernijoj yra 90 degtinės varinyčių, kurios perituose metuose išvarė 1973241 viedrų spirito vertės apie 19 milijonų rublij, taigi 33 dalį produkcijs visos Europinės Maskolijos. Šešiose gi Lietuvos gubernijose degtinės varinyčių yra 536, kurios perituose metuose padirbo 8714645 viedrus spirito, taigi atstuntį dalį produkcijs visos Europinės Maskolijos, nors tos gubernijos tvėria vos 15tą dalį Maskolijos, pagal gyventojų skaitlį.

Nauja žuvų veislė Lietuvoj.

Lapkrčio mėnesij 1885 m. garsus žuvų augintojas, inžinieris lietuvis Girdvainis, įleido į Nerį Vilpiuje 14 porų jaunų žuvų sterlėdžių, gyvenančių Volgoj, gautų iš augintųjų maskoliskos žuvų auginimo draugystės. Žuvys tos turi geriausią mėsą ir laikomos už brangiausias ant svieto, bet jų iki šiol niekur Lietuvos vandenyse ne buvo. Tiek jau žuvų Girdvainis įleido į Trakų ežerą. Nuo to laiko Trakų ežere ir Nemune ir Nerij galėjo prisivieisti sterlėdžių, kadangi jos gana vaisingos, patalė kas metą meta vidutiniškai po 10000 užvaisintų ikrų. Iš tikro pastutiniuose laikuose žvejai Nemune ir Nerij pagaua jaunus žuvis jiems nepažįstamas, kokių pirma visai ne buvo. Reikia manyti, kad tos žuvys yra tai priveisusios sterlės. Už priveisimą tų žuvų lietuviai turi but dėkingi savo vientaučiui Girdvainiui.

Trukų susimušimas.

10 d. rugšėjo netoli stacijos Lunine, Minsko gubernijoj, ant Pagirinių geležinkelio, susimūšė tavinis traukis, bėgantis į Pinską su kareiviais, ateinančių iš Pinks. Keturi vagonai kareiviško traukio susidaužė, sunkiai apkulė daug kareivių arklių, tarp kurių buvo ir du lenktynių arkiai verti 120000 rublij. Žmonių sunkiai užgautų nebuvo.

Paminklai Kondratavičiui.

Minsko gub., mieste Nesvijoje, katolikiškoj bažnyčioje, iš geros valios aukų, likosi į sieną įmurytas atminėties ženklas garsaus dainiaus lietuviu, rašusio vienog lenkiskai, Ludviko Kondratavičiaus (Syrokomes). Vilniuje, kur Kondratavičiaus per ilgą laiką gyveno (pasimirė 1862 m.), ant kapo jo ant Roko kapinių likosi, teipogi iš aukų, pastatytas puikus paminklas.

Žyda Lietuvoj.

Skaitlius žydų Lietuvoj sumažėjo per paskutinius keletus metus, labiausiai jų skaitlius sumažėjo Kauno gub., kur pirma buvo 19% viso gubernijos gyventojų skaitlianus, dabar gi nupuolė iki 14%, o kaip kokiuose, ypač parubežiniuose nuo Prusų paviešiuose iki 12%. Nušimtis žydų Lenkijoj truputį pasididino, bet užtai Suvalkų gubernijoj pasimazino.

Naujas geležinkelis.

Naujai dirbamas geležinkelis nuo Polocko į Sedlecus

